

ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-19

القاضي اليكيم روبينشتين

رئيس لجنة الانتخابات المركزية للكنيست ال-19

ירושלים, ב' בשבט תשע"ג
13 בינואר 2013

השופט אליקים רובינשטיין

יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-19

מפלגת הישראלים

המבקשת:

1. תחנת רדיו רק"ע
2. תחנת רדיו ראשון

המשיבות:

בקשה מיום 6.1.13

החלטה

רקע

א. המבקשת היא מפלגה אשר רשימה מטעמה מתמודדת בבחירות הקרובות לכנסת, ופונה לדבריה "בעיקר לקהל העולים הרוסי" בישראל; המשיבות הן תחנות רדיו, המשדרות תכניות בשפה הרוסית. עניינה של הבקשה בטענות המבקשת כנגד המשיבות, בדבר הדרתה מלוח שידוריהן ופגיעה ביכולתה לפנות לקהל בוחריה באמצעותן.

הבקשה

ב. בבקשה (מיום 6.1.13) נטען, כי מאז החל הסיקור התקשורתי אחר המפלגות המתמודדות בבחירות הקרובות, מסרבות תחנות הרדיו בישראל, ובראשן המשיבות, לאפשר לראש רשימת המבקשת או לאחרים מן הרשימה להשתתף בדיונים לקראת הבחירות. עוד נטען, כי מדובר ב"אג'נדה מסוימת בקרב תחנות הרדיו הנ"ל [המשיבות – א"ר] להדיר את מפלגתנו מלוח השידור ולאפשר ליתר המפלגות להישמע בציבור". לבסוף נטען, כי התנהלות זו של המשיבות פוגעת בעקרון השוויון וערכי הדמוקרטיה בישראל. בבקשה צוינה רשימה של כ-19 תכניות בהן התארחו חברי כנסת, שרים ומתמודדים, אשר מתוכן – כך נטען – הותר לראש רשימת המבקשת להשתתף בשתיים גרידא.

ג. כעקבות החלטתי מיום 7.1.13, נתקבלו תשובות המשיבות (כיום 8.1.13). בתשובתה של המשיבה 1 נטען, כי ננקטו צעדים שנועדו להבטיח הקפדה יתרה האיסור לשדר תעמולת בחירות שלא לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959. באשר לטענות גופן נאמר, כי אין להן שחר; אותן תכניות שנוכרו בבקשה שודרו במסגרת שידורי החדשות והאקטואליה של התחנה בקשר ישיר עם אירועי היום המדובר, תוך שהאלמנט העיקרי בהן הוא האלמנט החדשותי. כך למשל – נאמר – כי רואיין מר אביגדור ליברמן במסגרת תפקידו כשר חוץ, ובעקבות מסמך שפורסם מטעם משרד החוץ הנוגע ליחסי ישראל אירופה; לפיכך, כל סיקור שנערך הוא על בסיס חדשותי ולא תעמולתי. מעבר לכך נטען, כי בניגוד לאמור בבקשה, ניתן גם סיקור למבקשת, כאשר זה התחייב מהאירועים החדשותיים; לדוגמה בסמוך להקמתה. עוד ציינה המשיבה 1, כי המבקשת סוקרה בתכניותיה "לפחות בשלוש הזדמנויות" – ולא כנטען בבקשתה – ובפעם נוספת נתבקשה תגובתה והיא סירבה להעבירה. בשורה התחתונה טוענת המשיבה 1, כי טבעי הוא שבמסגרת סיקור חדשותי יזכו לחשיפה רבה יותר גורמים המכהנים כחברי כנסת, שרים ונושאי תפקידים ציבוריים אחרים. אולם כנטען, המשיבה 1 אינה עוסקת בתעמולת בחירות וחובתה לפי חוק היא למנוע גלישה של התכנים החדשותיים למחוזות אלו; לכן אין מקום – כך נטען – להעניק במה פוליטית למפלגה כזו או אחרת במנותק מההקשר החדשותי; כל סיקור חדשותי במסגרת שידורי הרדיו של המשיבה 1, נעשה באופן ענייני ומאוזן.

ד. תשובתה של המשיבה 2 זהה בעיקרה. נטען – בדומה לאמור – כי אין בסיס עובדתי לטענות המבקשת; נציגי המבקשת התראיינו לא פחות מ-8 פעמים בתחנת המשיבה 2, ורק מטעם זה דין הבקשה להידחות. מעבר לכך, טוענת המשיבה 2, כי אינה משדרת תעמולת בחירות; שהמבקשת עצמה אינה מעוררת עניין חדשותי, ואין הצדקה – ואסור על פי הדין – להעניק במה לתעמולה. ההחלטה מה לשדר ואת מי לראיין – כך נטען – נעשית על בסיס סדרי עדיפויות של עניין לציבור וערך חדשותי, ולא בעקבות מדיניות מפלה כלפי המבקשת.

הכרעה

ה. ראשית, כאמור בתגובת המשיבות, תעמולת בחירות של כל הרשימות המתמודדות בבחירות, נעשית במסגרת זמן השידור המוקצה להן לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה),

תשי"ט-1959, ולא – כפי שנתבקש – במסגרת שידורי האקטואליה והחדשות של המשיבות. מעבר לכך, גם חוק זה כידוע אין בו שויון פורמלי במוכח אליו מכוונת המבקשת, שהרי זמני השידור נקבעים לפי החוק, בין היתר, בהתאם לגודלן היחסי של הסיעות היוצאות בכנסת הקודמת (ראו סעיף 15א(ב) לחוק הבחירות). יצוין, כי הבקשה אינה עוסקת בהקצאת זמני השידור לתעמולה לפי החוק, ואף אינה מתייחסת לתקופה המותרת על פיו, ובסיסה המשפטי אינו נהיר. מעבר לאמור, כעולה מתגובת המשיבות, גם בסיסה העובדתי של הבקשה, אינו מבסס די הצורך טענה למדיניות מפלה. המבקשת לא הכיאה בפניי ראיה המבססת טענה ממשית לאפליה, ולא תמכה בקשתה בתצהיר; ועוד, כעולה מתגובת המשיבות נראה, כי המבקשת דווקא זכתה לזמן שידור מסוים במסגרת שידוריהן. בסופו של יום, אין הבקשה הנוכחית מגלמת עילה להתערבות בעבודת המשיבות; המבקשת עצמה לא הצביעה על מקור כדין להתערבותנו, ואף לא ביקשה סעד אופרטיבי.

1. ומנגד, מן הפן המהותי, כפי שציינתי במכתב שהעברתי לעורכי העיתונים בתחילת מערכת הבחירות הנוכחית (ביום 31.12.12) "גם ערך השויון, וגם – לא פחות – ערך ההגינות, מצדיקים כי יינתן יחס ראוי לכלל הרשימות המתמודדות בבחירות לכנסת באמצעי התקשורת". אכן, מטבע הדברים, "אין המדובר בשויון פורמלי, ומוכנים לי גם שיקולי עניין ציבורי ובולטות ציבורית ... יש להשתדל ליתן ביטוי לכלל ההשקפות המיוצגות על ידי הרשימות השונות, בדרך המקצועית הראויה וההוגנת" (שס). דברים אלה מתאימים במיוחד כעת, בשיאה של מערכת הבחירות הנוכחית. תשומת לבם של אמצעי התקשורת מופנית שוב לאמור.

ניתנה היום, ב' בשבט התשע"ג (13.1.13).

אליקים רבינשטיין
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-19

23.1.13

המרכזית לכנסת ה-19

23.1.13